

שונה את דברי משנתנו?

אמר ליה רב חנן בר רבא: אפכא!

”רבי יוסי אומר: אב ובנו וכל הקרובים כשרים לעדות החדש, אמר רבי שמעון מעשה בטוביה הרופא.”

אמר ליה רב חנן בר רבא: אכן, לפי מה שאתה שונה הלכה כרבי שמעון, שהוכיח כדעתו של תנא קמא, משום הכי, לכן לא אמר לך רב ולא מידי [כלום].

אמר טבי בריה דמרי טבי, אמר מר עוקבא, אמר שמואל: הלכתא כרבי שמעון.

מתניתין:

אלו הן הפסולין לעדות. (508)

א. המשחק בקוביא.

הרגיל להשתתף במשחק בקוביא שמהמרים בה על כספים, והוא פסול לעדות מפני שלוקח כספים מחבירו שלא כדין, שכן “אסמכתא לא קניא”.

והיינו, כספים שניתנו על ידי אדם שסמך על כך שהוא ירויח, אין זו גמירות דעת, והכסף לא נקנה לחבירו.

והרי הוא כגזלן, הפסול לעדות, (509) שנאמר [שמות כג]: “אל תשת ידך עם רשע להיות

למדנו מהמילה “לכם”, כי עדות זו, עדות החדש — **תהא כשרה בכב, משה ואהרן,** אף על פי שאתם קרובים זה לזה.

ורבנן, החולקים על רבי שמעון, מפרשים את הכתוב:

עדות זו [עדות החדש] תהא מסורה לכם, שאתם חשובי הדור.

שלחשובי הדור אני מוסר שיקבלו עדות ויקדשו את החדש. ולא בא הכתוב להכשיר את הקרובים.

שנינו במשנה: **אמר רבי יוסי מעשה בטוביה הרופא.**

ממעשה זה מוכח שבית דין שבירושלים סוברים כדעת תנא קמא, ולא כרבי שמעון.

אמר רב חנן בר רבא: הלכתא כרבי שמעון.

אמר ליה רב הונא לרב חנן בר רבא: הרי רבי יוסי סובר כתנא קמא, ואף המעשה שהביא מוכיח כדברי תנא קמא.

ואילו **את אמרת: הלכתא כרבי שמעון?!**

אמר לו רב חנן בר רבא: והא זמנין סניאין אמרית קמיה דרב, והלא פעמים רבות אמרתי לפני רב שהלכתא כרבי שמעון, ולא אמר לי רב ולא מידי [כלום].

אמר ליה רב הונא: היכי תנית? איך אתה

א. אבל דעת רב ששת שהמשחק בקוביא אינו בכלל אסמכתא, ופסול משום שאינו עוסק בישוב העולם. ופירש רש”י שלפיכך אינו בקי בטיב דינים ומשא ומתן ואינו ירא חטא. אבל עיין רמב”ם גזילה ו י. וטור ושו”ע שע ב. הרש”ש דייק מדברי הסמ”ע שאסמכתא אינה

508. בגמרא מוכח שכל הפסולין שהוזכרו במשנתנו אינם פסולים אלא מדרבנן [מלבד העבדים כפי שיבואר להלן]. ולכן משנתנו לא מונה אלא את הפסולים הללו, ולא מונה עוברי שאר עבירות. תוספות וראשונים.

509. זו דעת רמי בר חמא, במסכת סנהדרין כה